

[Niels Westerby.]

politiske og demokratiske synspunkter imod en dansk enegang ind i fællesmarkedet; men på den anden side må vi sige, at hvis det er således, at England bliver optaget i fællesmarkedet, så tegner sagen sig helt anderledes. Det er ofte blevet stillet op således, at det kun er et spørgsmål om England, men som det allerede vil være fremgået af denne markedsdebat, så er det jo ikke kun England, det drejer sig om; også de andre nordiske lande ligesom Danmark ville blive nødt til at orientere sig på anden måde efter den engelske beslutning. Norge har allerede erklæret at ville søge om optagelse i fællesmarkedet sammen med England, og ligeledes er det fra ansvarlig svensk side, fra den svenske handelsministers side, blevet erklæret, at Sverige under en eller anden form vil søge tilslutning til fællesmarkedet nu; da England anmoder om optagelse. Der er det svenske neutralitetshensyn, som gør sig gældende, og det er muligt, at det kan forhindre et fuldt medlemskab, men det er bestemt ikke udelukket, at Sverige ville kunne få et fuldt medlemskab, selv om det fortsætter med sin neutralitetspolitik.

Der er altså tale om en svensk tilslutning og om en norsk ansøgning om optagelse i fællesmarkedet sammen med den engelske optagelse i fællesmarkedet. Det vil med andre ord sige, at sagen antagelig vil stille sig således, at de samme overvejelser, som har fundet sted i Danmark i lyset af den engelske beslutning, og som har ført til det resultat, at der er et overvejende flertal i folketinget for at ansøge om optagelse sammen med England, vil få det samme udfald i både Norge og Sverige, kun med den lille begrænsning, at der for Sveriges vedkommende måske ikke kan blive tale om det fulde medlemskab på grund af Sveriges neutralitetshensyn.

Det vil med andre ord sige, at det, vi i det høje ting står over for, det er ikke et valg mellem Norden på den ene side og Europa på den anden side, men det er i virkeligheden et valg, der går ud på et Europa, som også omfatter Norden. Vi står ikke i den uhyggelige situation, som mange har frygtet i Danmark, at vejene skulle skilles imellem Danmark på den ene side og Sverige-Norge på den anden side. Der er mange, der i en årrække har frygtet, at

der skulle blive en toldmur, en barriere igennem Øresund og Kattegat, og det ville være meget beklageligt. Men sådan som udviklingen tegner sig, må vi sige, at i dag er stillingen den, at en engelsk optagelse også vil føre til en norsk optagelse, til en svensk tilslutning og antagelig også til en dansk optagelse.

Men herved er der også en række vigtige forhold, der stiller sig helt anderledes end hidtil. Hvis England bliver optaget i fællesmarkedet og Danmark-Norge bliver optaget i fællesmarkedet og Sverige får tilslutning, så vil hele fællesmarkedet ændre karakter, og det er jo netop, fordi hele fællesmarkedet vil ændre karakter ved denne tilslutning, at man fra fransk side har sine betænkeligheder ved en engelsk optagelse. Det er jo netop for at undgå en fuldstændig forandring af fællesmarkedet, at man har haft denne hårdnakkede modstand fra fransk side igennem en årrække. Der er for mig ingen tvivl om, at Englands og Nordens indtræden i eller tilslutning til fællesmarkedet vil betyde en sådan styrkelse af de demokratiske kræfter, at der virkelig vil være skabt sikkerhed for en demokratisk udvikling i Europa. Der findes stærke og gode demokratiske kræfter både i Tyskland og i Frankrig og i Beneluxlandene og i Italien, og netop med et tilskud fra et rodfæstet demokrati i England og i de nordiske lande er det min opfattelse, at den demokratiske udvikling vil blive garanteret.

På samme måde er både England og de nordiske lande kendt for deres politiske stabilitet, og der findes også mange kræfter i både Tyskland og Frankrig og Italien og de tre Beneluxlande, som virkelig vil kunne bidrage til politisk stabilitet i Europa. Sammen med disse kræfter vil en tilslutning af England og de nordiske lande efter min opfattelse også give Europa den fornødne politiske stabilitet.

For det tredje må jeg sige, at det vil bringe Danmark i en næsten håbløs og isoleret stilling, hvis man ikke tog bestik af udviklingen ved en engelsk indtræden og en norsk indtræden og en svensk tilslutning. Det er nu engang således, at over 80 pct. eller fire femtedele af vores landbrugseksport går til England og til de seks fællesmarkedslande. Det ville blive meget svært at holde dansk landbrug